

DELA VSKA POLITIKA

Uredništvo in uprava:

Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326.
Podružnice: Ljubljana VII, Zadrugi dom — Celje, Delavska
zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Del. dom.
Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Naročnina za Jugoslavijo znaša mesečno 10 Din, za imo-
zemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene
delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. De-
bela tiskana beseda stane Din 1.—, Malih oglasov trgovskega
značaja, stane beseda Din 1.—, V oglasnem delu stane pe-
titna enostolpna vrsta D. 1.50. Pri večjem številu objav popust.
Čekovni račun: 14.335. — Reklamacije se ne frankirajo.

Štev. 37.

Sobota, 9. maja 1931.

Leto VI.

Problem skrajšanja delovnega tedna.

V očigled silnemu napredku tehni-
ke je že tudi 40 urni delovni teden
predolg.

Delavsko gibanje je dolgo let vo-
dilo borbo za osemurni delovni dan.
Delavstvo pa ni nikdar trdilo, da je
ta zahteva zadnja, ker je vedelo, da
se bo produkcija v vsem gospodar-
stvu, ne le v industriji, prometu itd.,
ampak tudi agrikultura racionalizi-
rala in tehnično izpopolnila ter bo ob
socialnem gospodarstvu služila vse-
mu človeštvu v olajšanje in poboljš-
vanje vsakdanjega življenja. To spo-
znanje ni novo. Že Karl Marks, kakor
priznavajo vsi teoretiki, je, ko so
angleški delavci dosegli deseturno
delo, rekel, da ni toliko važna ta pri-
dobitev, kakor načelo, ki je s tem
zmagalo. Karl Marks je torej trdil,
da je skrajšanje delovnega časa prin-
cip, ki bo moral zmagovati, čeprav
težko, ker kapitalistična požrešnost
bolj in bolj narašča ter požira v ved-
no večji meri sadove dela. V tem ozi-
ru bo seveda igrala veliko vlogo po-
litična ekonomija delavskega razre-
da, ki bo zmagovala nad politično
ekonomijo buržuazije. Deseturnik na
Angleškem je bil velika praktična
pridobitev; obenem pa je zmagal
princip ekonomije z delovno silo de-
lavstva.

V veliki meri je kriva današnji
brezposelnosti slaba ekonomija med
delovno silo in tehničnim napredkom
v produkciji. Požrešnost kapitalizma
je naraščala obenem z napredkom
tehnike in produkcije. Oboje pa je
prihajalo v prid predvsem kapitalizmu.
Ogromna imetja in dobra se na-
hajajo že danes v rokah kapitalizma,
ki jih upravljajo samo kapitalistom
odgovorni ravnatelji in upravitelji.
Ti nedvomno ne morejo imeti intere-
sa na človeški družbi, na delavstvu.
Delavstvo pa še nima potrebne or-
ganizatorične moči, da bi s povoljnim
uspehom vplivalo na to slabo dru-
žabno ekonomijo. Vrhutega je pa da-
našnji gospodarski sistem konglome-
rat, zmešan od glave do pete, ki ne
zna izvesti niti ne v svojem interesu
vsaj za silo odgovarjajoče gospodar-
stvo.

Z zahtevo po skrajšanju delovne-
ga časa hoče delavstvo vsaj deloma
odpraviti posledice kapitalistične
grabežljivosti, vsaj deloma dati člo-
veštvu nekaj več deleža na dobrinah,
ki se v vsemogočih panogah produ-
cirajo in do katerih ima človeštvo
moralno pravico.

Iz teh razlogov je borba za skraj-
šani delovni čas pravica delavstva.
Ne deset, ne osem, ampak še krajši
delovnik bi že danes zadoščal za
preskrbo vsega človeštva. Štirideset-
urni delavnik bo še predolg; pet dni
dela v tednu bo preveč; toda zaen-
krat delavstvo zahteva samo to. Prin-
cip je zmagal pred štiridesetimi leti,
danes pa je treba praktičnih ukre-
pov.

Seveda se bo mogla ta pravična
borba izvajati le po dolgih bojih
in z dobrimi organizacijami, tem
težje bo boj, ker na primer pri nas
zahtevajo podjetniki proti vsakemu
računu — podaljšanje delovnega ča-
sa. Nekaj nenaravnega in nespamet-
nega je taka zahteva.

Ali delavstvo ne bo odnehalo od
tega principa, ker ve, da tehnični
napredek zahteva krajši delavnik.
Nezaposlenost bi se tudi tedaj ne od-
pravila, če ne bi bilo več gospodar-
ske krize.

Socialistična internacionala proti carini in carinski vojni.

Sklepi eksekutivne Socialistične internacionalne.

Carinske meje so navadno v ško-
do konsumentov, ker je načelo da-
našnjih carinskih mej predvsem eks-
ploatačnega značaja. Nemško-avstrijski
carinski dogovor je pa razburil
vso Evropo in ustvarjajo se carinske
fronte, ki bi jih utegnili smatrati za
pripravo novih carinskih vojn, ki so
socialno za delavstvo največjega po-
mena.

Z ozirom na to politično sfero se
je sestel izvršni odbor Socialistične
internationalne na sejo, v kateri je
ugotovil svoje načelno stališče ter
razmotrival o političnem položaju.
Ker se pa vrši sredi tega meseca v
Ženevi seja evropskega odbora in se
bodo te razmere obravnavale tudi
tam, je izvršni odbor sklenil, da po
ženevskem zasedanju skliče ponovno
sejo ter zavzame k problemom defi-
nitivno stališče. Zaenkrat naj zado-
šča tudi za ženevske konference na-

čelno stališče Socialistične interna-
cionalne.

Načelni sklep se glasi:

»Izvršni odbor Socialistične inter-
nacionalne se je posvetoval o položaju,
ki je nastal zaradi pogodbe o carin-
ski uniji, ki sta jo sklenili Nemčija
in Avstrija. Ugotovil je, da sta so-
cialistični stranki prizadetih dežel v
tem edini, da je treba dalje delati v
interesu svetovnega miru za rešitev
nastalega spora, tako da bo v skladu
z interesi delavskega razreda in s
častjo udeleženih dežel. Interna-
cionala bo delovala na to, da iz spora
samega nastane nova razporeditev
evropske gospodarske politike, ki bo
vedla do znižanja carinskih tarif in
do odstranitve vseh ovir v medna-
rodni izmenjavi blaga. V to svrhu
ostanejo socialistične stranke v stal-
nem stiku in izvršni odbor se v krat-
kem zopet snide, da se posvetuje o
svoji nadaljnji politiki.«

Fašizem proti Panevropi.

Italija nagovarja na izstop iz Panevropske komisije.

»Lavoro Fascista« zahteva, naj
Italija izstopi iz panevropske komi-
sije. List meni, da je razumljivo, če
sta Sovjetska Unija in Turčija ne-
zadovoljni, ker sta bili na majsko
zasedanje panevropske komisije po-
vabljeni s pridržkom, da bo njih ude-
ležba omejena samo na razprave go-
spodarskega značaja (člen 3. dnevn-
nega reda), vsled česar sta ti dve
državi prišli v evropskem koncertu
v čuden položaj.

Italija je pristopila k Briandove-
mu načrtu pod pogojem, da je soli-
darnost vseh držav Evrope zasigu-
rana. Če pa se ravna s Sovjetsko

Unijo in s Turčijo kakor z neljubimi
gosti, je jasno, da pogoj Italije ni iz-
polnjen, ker to ni več vseevropska
zveza, temveč samo blok gotovih držav
proti Rusiji in Turčiji, in da ima
Briandov načrt pred očmi ščititi in-
terese držav, ki so vojaško in finan-
cijelno odvisne od pariške politike.
Zato Italija ne preostaja drugega, ka-
kor da izstopi iz tvorbe, ki je čisto
drugačna, kakor smo si jo želeli.

List nadalje vprašuje Nemčijo, ki
se je glede povabila Rusije in Turči-
je izrazila v istem smislu kakor Ita-
lija, če je pripravljena z njo vred
zapustiti panevropsko komisijo.

Macdonaldova majska spomenica.

Predvsem edinstvo.

Macdonald je ob prvem maju ob-
javil angleškemu delavstvu pristrsko
spomenico s pozdravi, v kateri pravi:

»Temeljna misel našega majni-
škega dne je edinstvo v naših last-
nih vrstah in solidarnost do narodov
in plemen zemlje. Le na tak način
moremo naloženo si nalogo izvršiti.
Nikdar še ni bila enotnost tako po-
trebna, kakor danes. Sistem brez-
načrtnega kapitalističnega gospodar-
stva je napravil tak vihar na vseh

morjih, da preti nevarnost, da se naša
ladja razbije. Naloga delavske stranke
je, da naš narod varno vodi preko
nevarnosti in poskrbi, da bomo za
bodoče vožnje bolje opremljeni. Na-
še delo zahteva enotnost delavskega
gibanja in njega sklenjeno silo.«

Macdonald je objavil to poslanico
angleškemu delavstvu.

Ali ne velja enaka poslanica tudi
za nas, za naše delavstvo?

Rumunija odklanja pogajanja z Nemčijo.

Med Nemčijo in Rumunijo se vr-
še trgovinska pogajanja. Pogajanja
so se pa prekinila. Rumunska vlada
(nova) je izjavila, da zaenkrat ne
želi nadaljevanja pogajanj. Rumun-
ska vlada se izgovarja, da bo 15.
maja v Ženevi evropskemu odboru
predložen vzoren načrt za trgovin-

ske pogodbe in se dotlej ne mara
pogajati. Prav verjetno pa je, da je
v Rumuniji zmagal vpliv Čehoslova-
ške (dr. Beneša) in event. tudi Ju-
goslavije, da se s tem olajša položaj
Čehoslovaške neglede na ožje inte-
rese jugovzhodne Evrope.

Eksteritorialnost v Kini odpravljena.

Na Kitajskem kakor tudi po ko-
lonijah se smatrajo tuje naselbine
kot eksteritorialno ozemlje, to je,
pripadajoče tisti državi, katere po-
daniki so v naselbini. Ti tujci so po-
rejeni tudi sodstvu dotičnih držav.
Že leta 1929 je vlada sklenila odpra-
viti to predpravo tujcev, pa je ta-
krat ni mogla izvesti. Od 1. januarja
1932 pa prenehajo te predprave in

bodo kolonije tujcev podrejene kitaj-
ski zakonodaji.

Kemal paša zopet predsednik Turčije.

Diktatorski režim pod parlamentar-
nim plaščem.

Parlament, ki je bil ob diktato-
ričnem pritisku oblasti ponedemokra-
tičnem volilnem redu izvoljen, je na
svoji prvi seji zopet izvolil Mustafa
Kemal pašo za predsednika Turčije.

Mala antanta enotna.

Enotnost v presoji avstrijsko-nem-
ške carinske unije.

V Bukarešti so govorili zunanji
ministri rumunski, čehoslovaški in
jugoslovanski. Vsi so edini v tem, da
bodo enotno nastopali v vprašanju
nemško-avstrijske carinske unije, le
v vprašanju pogodnostnih carin si
pridržujeta Jugoslavija in Rumunija
proste roke.

Snowdnovi novi davki.

Motorna kolesa, bencin, veleposest.
— 10½ milijard Din za nezaposlene.

Proračunska razprava je v angle-
škem parlamentarnem življenju in
politiki najvažnejši dogodek. Snow-
den je kljub bolezni, ki traja že dva
meseca, imel sam v parlamentu svoj
proračunski govor.

Pred parlamentom so se zbrale
velike množice prebivalstva in čaka-
le prihoda finančnega ministra Snow-
dna. Ko je spremljan po ženi in dveh
zdravnikih prišel v zbornico ob dveh
bergljah, so mu vse stranke prire-
dile velike ovacije.

Snowden je dal natisniti večino
svojega govora in ga že pred sejo
izročil poslancem, da s tem skrajša
svoj govor v zbornici. V svojem po-
ročilu poudarja, da se izdatki leto za
letom nujno večajo. Zaradi gospo-
darske krize so narasli tudi nujni iz-
datki za nezaposlene, in sicer na 32
milijonov funtov. Znamenit je tudi
uspeh dednega davka, ki je dal 82
milijonov 610.000 funtov šterlingov
(en funt 275 Din).

V državnem proračunu kljub
varčnosti ni bilo kritja za izdatke v
znesku 37½ milijona funtov. Snow-
den zvišuje zaradi tega davek na
motorna kolesa enkratno na 30 šilin-
gov in davek na bencin od štiri na
šest penc. Ta davek naj stopi takoj
v veljavo. Velika večina deficita naj
se pa pokrije z zvišanjem davka na
veleposest. Zvišanje davka na do-
hodninski davek finančni minister
odklanja, ker bi kvečjemu izpodbu-
jala k zniževanju mezd. Veljavni
osebnodohodninski davek pa morajo,
razen delodajalcev in nameščencev,
prizadeti do dve tretjini plačati že 1.
januarja in zadnjo tretjino do 1. ju-
lija. V proračunu ni nikakršnih zvi-
šanj carine in ne zvišanj, ki bi obre-
menjevala življenski položaj sploš-
nega prebivalstva.

O proračunu bo ostra razprava.
Tudi naše časopisje piše, da mora
računati delavska vlada z neprijet-
nim zvišanjem davkov, boječ se, da
bodo davki naloženi kapitalu in po-
sesti. Tako se je torej zgodilo. In
upamo, da bo energični Snowden
prodril s predlogi.

Bolgari se bolj in bolj kregajo. Ko
je Ljapčev prebolel vladno krizo, so
politične stranke sklicale svoje od-
bore na posvetovanja. Liberalci so
se razcepili še v tretjo skupino. V
radikalni stranki je pa močna smer,
ki zahteva za volitve koalicijo z
zemljoradniki. — Nezdave razmere
v Bolgariji obrodijo torej sadove
meščanske politične demoralizacije,
kar bo znatno olajšalo diktatorske
tendence režima.

Spor med Madžarsko in Čehoslo-
vaško. Čehoslovaška in Madžarska
sta se pogajali za trgovinsko pogod-
bo. Sedaj je Madžarska odklonila
pogajanja s Čehoslovaško ter sklene
ugodno pogodbo z Avstrijo. — Delo
Italije.

Gospodarska kriza, nezaposlenost in mezde v Zedinjenih državah.

Znižanje mezd bo podaljšalo krizo.

(IGB.) Iz mnogih strani so ugotavljali med letom, da bi bila gospodarska kriza v Zedinjenih državah dobila še mnogo hujše oblike, če se ne bi bilo posrečilo v najširšem obsegu preprečiti znižavanja mezd. Toda tudi tam se podjetniki upirajo temu stremelju. Ker vlade posameznih dežel (prav kakor v Evropi) dajejo slabe zgled, pritiskajo podjetniki vedno bolj na mezde. Viljem Green, predsednik zveze ameriških strokovnih organizacij, je zaradi tega v posebni spomenici izrekel svoje mnenje proti kampanji za znižavanje mezd. V njej pove Green, da je glas poročil strokovnih organizacij o nezaposlenosti in mezdah v mesecu januar—februar nezaposlenost znatno padla. Odstotek nezaposlenih v strokovnih organizacijah se je znižal od 19,8 na 19,1, število nezaposlenih v državi torej od 5,870.000 na 5,770.000.

»Imamo,« pravi Green, »vrhunec krize za seboj.« Vendar pa Green ne računa, da bi se razmere že naslednje mesece bistveno izboljšale.

Nevarnost pa preti s te strani, če se bo, kakor poroča ministrstvo dela, ravno sedaj, ko nezaposlenost pada, nadaljevalo zniževanje mezd. V januarju t. l. je trikrat toliko podjetij, namreč 335, prijavilo znižanje plač, kakor v najkritičnejšem mesecu 1930. V januarju je bilo prizadetih 43.000 delavcev, lani pa v 133 obratih 24 tisoč 729.

»To gibanje za znižanje mezd v trenutku najhujše gospodarske krize,« pravi Green, »se pričena ob zelo nepravem času, zlasti če pomislimo, da znižanje mezd tudi gospodarske krize leta 1921 ni moglo ozdraviti.«

Znani industrijalec dodaja tem Greenovim besedam: »Splošno znižanje mezd bo zavleklo ozdravljenje najmanj za dve leti.«

V Italiji ni politične nevarnosti. Zdi se nam čudno, če čitamo, da so v Italiji zaprli nad 1500 nevarnih elementov par dni pred prvim majem. Toliko so jih zaprli, koliko je pa tistih, ki tudi niso zadovoljni z izjemnim stanjem fašistične diktature, pa jih niso našli ali ne vedo zanje. Hudo je, da mora diktatura živeti v vednem strahu.

Kantonska revolucija se vedno bolj širi proti kitajskemu severu. Angleške bojne ladje v Šanghaju so dobile povelje, da odplujejo po rekah navzgor proti Nankingu. Cankajšek zbira čete v obrambo prestolice.

Utrinki iz španske zgodovine.

Svitanja...

Najnaprednejša provinca Španije je Katalonija, z razvito trgovino in industrijo, ki je ustvarila zemlji tudi industrijskega delavca. Vsled svoje gospodarskega položaja je odporno gibanje imelo več moči, in to gibanje se je polagoma začelo izražati tudi v ločitveni tendenci od Španije.

Da je bila ta razdružiteljska tendenca in osamosvojitve Katalonije velika in energična, nam potrjujejo tudi poslednje vesti, ki so najavile samostojnost te province.

Tu v Kataloniji je tudi nastala zibelka španskega socializma, kjer je delavska stranka pridobila že v predvojni dobi 23.000 glasov. To je za takratni čas, ko je bil pritisk tako klerikalizma kakor konservativcev najznačilnejši pojav »svobodnih« volitev, v katerih se je onemogočilo 80 odstotkom volilcev glasovati, — vsekakor uspeh. Teror od zgoraj je vselej odmeval v spodnjih silah, zato je anarhizem baš v Španiji dobil večjo privlačnost, kakor kjerkoli drugje. Po sebi je tedaj razumljivo, da je vlada vzdrževala povsod svoje politične agente — provokatorje, ki so skrbeli, da ni manjkalo nikdar

Tudi Ti

pridobivaj naši »Delavski politiki« nove naročnike.

Mesec maj naj bo posvečen razširjenju našega delavskega časopisja, zato smo današnji številki priložili agitacijske letake in naročilne dopisnice, katerih se naj poslužijo vsaki zavedni čitatelj našega lista in pridobi »Delavski Politiki« nove odjemalce in čitatelje.

Merilo delavske zavednosti je delavski tisk. Zato moraš tudi

Ti pridobiti »Delavski Politiki« še vsaj enega novega naročnika.

Delavec, nameščenec! pomni, da Vajine interese zastopa le delavski tisk, zato, čim več naročnikov, tem večji vpliv in tem močnejši bo naš glas.

Zato na delo! V vsako delavsko stanovanje, v vsak lokal naš list — »Delavsko Politiko«.

Doma in po svetu.

Doba moralnega propadanja. Moral je več. Pravzaprav ima vsak človek svojo moralo in morda tudi vol, krava, konj, osel, lev, tiger, opica, vrabec, kragulj, sova itd. V svetu pa skušamo posamezniki ali pa skupine in organizacije uveljaviti svojo skupno moralo, ki je pa v praksi tudi ne izvajamo. Pravimo, da so vplivi in razmere močnejši. Ta-le bedasta misel me obide večkrat, ko čitam ne le domače, ampak tudi drugo časopisje, ki izhajajo pravzaprav samo zaradi tega, da naslaja nenormalne instinkte svojih čitateljev. Če čitamo sodne razprave o Körtenu, o domačih aferah, o veleizdajalcih in veleizdajalskih procesih, o grozodejstvih nabogljenih ali fizično in duševno defektnih ljudi, nesrečnikih, o to je naslada; to je piča, ki utegne zbuhati v čitateljstvu enake slabosti. In tako gre dalje kakor procesija. In vse to, ker manjka prilike udeleževanja v resnih problemih. Kam vodi ta neresnost, res ne vemo; nikakor pa ne dviga človeške morale in kulture. Znak časa.

Prvi majnik je praznovalo delavstvo povsod v lepem številu. Tudi v naši državi je v prav mnogih podjetjih in delavnicah počivalo delo, seveda brez prireditev in shodov, ker so bili prepovedani. Prav te dni smo čitali v nekem meščanskem listu članek, ki poveljuje prvi majnik kot simbol novega življenja. Pisec članka pravi, da ta dan vsa javnost, vsak človek, kapitalist ali kdorkoli s sentimentalnimi čustvi pozdravlja prerajujočo se naravo in prijetno pomlad, cvetje, delo. Prvi maj je že od nekdaj simbol novega, veselega in srečnega življenja.

Porodi za vsako ceno in jetika. Neverjetno, a vendar res. — Nedeljski »Slovenec« vprašuje v svojem članku »Jetiki boš« čisto herezijsko takole: »Katera socialna in humanitarna naprava naj zavaruje pred družinsko jetiko ono družino, ki jo ustanovi človek s pol ozdravljeno — pljučnim katarjem? Kdo naj prepreči širjenje tuber-

kuloze pri ljudeh, ki lahko miselno, brez vsakršne gospodarske in druge podlage ustanavljajo družine, posvečene bedi in jetiki?« To smo mi že večkrat napisali, a »Slovenec« nam je zato molil pod nos papeževo encikliko. Sedaj pa skuša stopati, ko je enkrat pogledal globlje v ta predmet, na našo platformo. Ampak zaenkrat še samo vprašuje, odgovora se boji. Koliko je naših delavcev, ki imajo gospodarsko podlago za ustanovitev družine? Imamo nekaj naprednih držav, v katerih je, v razmerju z Jugoslavijo, tuberkuloza zmanjšana na minimum, a ravno v teh državah je število porodov razmeroma nizko, zato je pa naraščaj bolj zdrav. Sicer je pa to samo del vzrokov.

Zanimivo ugotovitev je nedavno priobčil v svojem uvodniku nek ljubljanski dnevnik. Piše namreč dobesedno: »Iz državnega kapitalizma se mora nujno roditi zasebni kapitalizem.«

Metlika sedež sreza (okraja). Izšel je zakon, ki ustanavlja v Metliki srezko oblast.

Dijaško letovišče v Martinšici. Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje je osnovalo dijaško letovišče v Martinšici izključno le za šolsko mladež. Letovišče sprejme mesečno 500 dijakov. V mesecu juniju se sprejemajo samo učenci srednjih šol, v avgustu pa dijakine in deca obojega spola osnovnih šol. Učenci, ki prosijo za sprejem, morajo biti zdravi. Popolna enomesečna oskrba znaša za vsakega posameznika Din 850.—. Prijave sprejemajo do 15. junija šolska vodstva.

Predsednik ruskih emigrantov v Beogradu, general Skražinsky, je izdal manifest »na vse slovanske narode«. »Zadnji klic umirajočega ruskega naroda.« Med drugim pravi: »Smrtna tišina, kakor na pokopališču vlada nad Rusijo. Le tu pa tam je slišati obupno ječanje umirajočega naroda... Že 15 let pokriva krvava megla Rusijo. Rešite njen narod!« Žal v manifestu ni rečeno, kako si profesor predstavlja rešitev Rusije.

»Smotreno delo!« je geslo dneva. V vseh panogah se more štediti s smotrenim delom. Tudi v gospodinjstvu! Zlatorog milo Vam pri tem pomaga!

Spričo dejstva, da ogromna večina naroda ne zna čitati in pisati, je bila zadana naloga gotovo svetel pojav, zlasti ker Ferrerjeva nova šola ni imela na sebi prav nič revolucionarnega ali državi nevarnega.

Ali temu ni bilo tako! Ferrerjeva moderna šola je začela pridobivati spoštovanje in pristašev, šolski pouk, osvobojen klerikalnih vplivov — pa je značil alarm za naval proti duševnemu vodji Francišku Ferrerju, ki je že dolgo zapisan na proskribicijski listi »Sanctum officium«...

Zadostovalo je, da je bil neki uslužbenec Ferrerjeve knjižarne udeležen pri atentatu na dvorno ženinovo kočijo — in Fr. Ferrer je moral v ječo. Po trinajstmesečni preiskavi civilno sodišče ni moglo obsojati Ferrerja, in se je vsa obtožba zrušila na svojih lastnih slabih nogah.

Prvi uspeh črne reakcije pa je bil dosežen, ker je bila Ferrerjeva moderna šola — prepovedana.

Uničevalna in maščevalna strast španskega klera pa ni mirovala. V trenutku, ko je ležala katalonska vstaja v Barceloni v lastni krvi na tleh, je nevidna črna roka s pomočjo klerikalno-konservativnega ministrstva Maura segla ponovno po življenju Francesca Ferrerja...

(Konec prihodnjič)

Zaroka princezinje Ileana. Rumunski tiskovni urad poroča, da se je princezinja Ileana zaročila te dni s habsburškim nadvojvodo Antonom. Ileana je najmlajša sestra rumunskega vladajočega kralja Karola. Svočas se je govorilo, da se bo poročila z bolgarskim kraljem. Kasneje se je zaročila s nekim nemškim plemičem. Po zaroki pa je prišlo na dan, da je bil dotičnik zaradi nečednih dejanj več mesecev zaprt in se je zaroka razdrla. Sedaj se je zaročila s habsburškim (nadvojvodo) Antonom. Ženin živi v Barceloni in je absolvirani inženir za zračno plovbo.

Tudi Bolgarska ima svoje »Heimwehre«, tako imenovane »rodozaščitnike«, ki postajajo vedno bolj drzni, ker vladni organi na tihem trpe, da se oborožujejo in nastopajo proti demokratskim elementom. 1. maja so napadli socialistični dom v Sofiji. Policija jim ni branila. Socialisti so vložili pri vladi protest.

Kardinal Pompili v Rimu je umrl v 68. letu starosti. Bil je papežev generalni vikar. Sedaj je prostih že 13 kardinalskih klobukov, kateri bodo zopet podeljeni v veliki večini italijanskim kandidatom.

Pohodi v Avstriji prepovedani. Avstrijski minister za notranje zadeve je izdal prepoved tako zvanih »aufmarschev« uniformiranih zvez, in sicer za čas od srede maja pa do srede novembra. Vzroki prepovedi so predvsem ogroženi mir v državi, za tem finance in končno ozir na tujski promet. V zadnjih letih je moralo orožništvo nastopiti, in sicer na Dunaju in na Nižjeavstrijskem 416-krat, na Štajerskem 217 krat, v Burgenlandu 92 krat, kar je državo stalo en milijon šilingov (8 milijonov dinarjev). Med tem pa izkazuje letošnji državni proračun 85 milijonov šilingov (680 milijonov dinarjev) deficita. Avstrijci so siti heimwehrovskih komedij!

Bivši nemški prestolonaslednik, ki je pristal nemškega fašizma, se je mudil te dni v Rimu. Listom je bilo naročeno, da o tem posetu malo pišejo.

Stanovanjska beda Berlina in Dunaja. V Berlinu išče 234.000 strank stanovanja. Berlin je po vojni razmeroma malo zgradil, zlasti, ako primerjamo gradbenost Berlina z Dunajem. Dunaj, katerega uprava sestoji iz dveh tretjin socialistov, je vsa leta po vojni sistematično gradil in se število novozgrajenih stanovanj že blizu 60.000. Kljub temu se Dunaj ne nahaja v krizi, kot je to v Berlinu slučaj, kjer so danes že tako daleč, da razprodajajo največja komunalna podjetja, kakor elektrarno in plinarjo, da bi se deloma iznebili 600 milijonov mark višjega dolga. V Berlinu imajo socialisti le relativno večino. Lahko pa bi imeli s komunisti absolutno večino, ako bi poslednji ne sabotirali vsako pametno delo.

Pomorska pogajanja v Londonu se zopet nadaljujejo.

Pameten predlog angleških delavskih strokovnih organizacij. Svet angleških delavskih strokovnih organizacij je izdelal predloge, da naj se zavarovanje za nezaposlenost v Angliji odpravi. Nezmislno je, da se pobirajo delavski in delodajalski prispevki, potem pa odločujejo samo delodajalci. Namesto zavarovanja na sedanji način naj se uvede poseben davek na večje dohodke in skrb za nezaposlene naj prevzame država. Če se ti predlogi uzakonijo, prevzame država, torej splošnost, družba, dolžnost, da poskrbi za tiste, ki so v bedi. To je tudi naše načelo: delavec dela za družbo, naj skrbi zanj tudi družba, če treba.

Milijardni deficit v Ameriki. Proračun Zedinjenih držav je pasiven za eno milijardo dolarjev (56 milijard dinarjev). Na prvi pogled bi se moral človek temu zelo čuditi, ko vendar vemo, da je Amerika najbogatejša država na svetu. Skrivnost leži v tem, da so bogati le ameriški kapitalisti, med tem pa je ostala država in z njo ljudstvo praznih rok. In medtem ko se kapitalisti igrajo z milijardami, ne ve država, kje naj vzame denar. Tukaj se pač jasno zrcali nered, ki vlada danes na svetu. Ljudstvo in država živita v bedi in pomanjkanju, medtem ko se mala peščica ljudi valja v zlatu in v izobilju.

Predsednik Zedinj. držav Hoover za razorožitev. Predsednik Hoover je v Washingtonu v ponedeljek otvoril zborovanje mednarodne trgovske zbornice. Govoril je o razdejanju po vojni in socialnih in političnih posledicah. Svet pa plačuje sedaj vsako leto 5 milijard dolarjev

(290 milijard dinarjev) za oboroževanje, to je, 70 odstotkov več kakor pred vojno. Pet milijonov mož je pod orožjem, 20 milijonov v rezervi, čeprav je minilo že 12 let po sklepu miru, in čeprav se sklepajo razni dogovori. Brez razorožitve ne bo miru in ne gospodarske ozdravitve, ker se tako zapravlja narodno imetje.

Maksim Gorkij je zaprosil izvršilni odbor ruske komunistične stranke za sprejem v stranko.

Krvave manifestacije v Egiptu. V Benis Suefu so priredili vafdisti svojemu voditelju Nahasa paši, ko je prišel v mesto, pred kolodvorom in stanovanjem navdušene manifestacije. Policija je skušala množice razgnati, množica je napadla policijo s kamenjem, dokler je prišlo do borbe, v kateri je bilo 8 oseb mrtvih in 76 ranjenih. Težko ranjenih je bilo tudi 7 policistov. Politične razmere v Egiptu se pa jako poostrujejo.

Komunističen prevrat v Kantonu. Iz Shanghaja poročajo, da se je tekom zadnjih dni izvršil v Kantonu, prestolici južne Kitajske, usodepoln prevrat: mesto je brez krvoprelitja padlo v roke rdečemu generalu Cen-či-tangu. Generalni guverner, ki ga je imenovala nankinška vlada, Cen-ming-ču, je zbežal. Prevrat se je že dalj časa pripravljaval in pomeni prvi korak javnega upora proti Čank-kaj-šeku. Vlada je na severu province Honan koncentrirala 200.000 mož proti 75.000 dobro organiziranim revolucionarjem pod vodstvom generala Šihinsama. Vstašem prihajajo na pomoč vojaški poveljniki iz provinc Hupeh, Hunan, Kvangsi in Kvantunga. Dva ministra nankinške vlade sta demisionirala.

Umor pismonoše v Berlinu. V Berlinu se je izvršil silno drzen in premeten umor. Neki E. Reins je oddal na pošti manjši denarni znesek na lasten naslov. Ko mu je pismonoša Schwan prinesel denarno pošiljatev, ga je Reins umoril ter oropal. Nato je pobegnil z dvema sestrama v Švico, od koder so vsi trije pisali materi. Pismo pa je prišlo policiji v roke, ki je Reinsa že prišla.

Oče obesil lastno hčer. V vasi Coreze pri Clermond-Ferrandu je nek oče obesil lastno hčer zaradi tega, ker se je proti njegovi volji poročila z nekim mladeničem. Mladenec je nato bil vpoklican k vojakom in oče je povabil svojo hčer in mater moža, da bi prišli k njemu stanovat. Ko so nekega dne šli vsi trije skupaj na sprehod, je naenkrat oče vržl hčeri vrstico okrog vratu ter jo obesil.

Gledanje v daljavo. Na občnem zboru družbe Radio Corporation v Newyorku je izjavil predsednik Sarnow, da bo družba do konca prihodnjega leta uredila večje število postaj za gledanje v daljavo. Pri nekem predvajanju telefonske družbe se je doseglo na daljavo 4 km presenetljive uspehe. Pričakuje se silen razvoj nove industrijske panoge za izdelavo aparatov za gledanje v daljavo.

Chikago ostane Chikago. Roparji so nedavno izpustili nekega trgovca v Blue Island pri Chikagu, ki je potem neustrašeno pripovedoval svoje doživljaje. Po štirite-denskem zasledovanju so roparji v pritličju njegove hiše položili bombo, katero pa je nek aslužbenec pravočasno odkril, le tega so potem roparji ustrelili. Nato so roparji ujeli trgovca ter njegovo soprogo obvestili, da ga ne dobi več živega, ako ne plača 175 tisoč dolarjev odkupnine. Toda zadovoljili so se s 150.000!

Delavsko združno gibanje.

Nemške zadrughe in 40 urni delovni teden. Na zadnji seji odbora Osrednje zveze nemških konzumnih društev v Hamburgu se je razpravljalo o položaju konzumnih zadrug z ozirom na tarifo, sklenjeno s strokovnimi organizacijami nameščencev, oz. z ozirom na zahtevo po 40 urnem delovnem tednu. Sklenjeno je bilo, da mora biti najden pri izpremembi delovnega razmerja za dosežanje višje obremenitve konzumno-združnih podjetij vsled stroškov za plače in mezde zadovoljujoč sporazum. 40 urni delovni teden bo mogoč v prodajalnah zadrug šele tedaj, kadar bodo isto uvedla tudi ostala podjetja v trgovini na drobno. V produktivnih podjetjih se pa — ako bodo dani pogoji — že sedaj lahko sodeluje pri uvajanju 40 urnega delovnega tedna.

Romarji — tihotapci.

Pobožnost, saharin in igralne karte.

Jesenice, 4. maja 1931.

Te dni imamo na Jesenicah prav prijetno zabavo. Z Jesenic in okolice se je odpravilo nekaj romarjev na Koroško molit k sv. Emi. Včasih gredo naši pobožnjaki na Višarje po italijanske marele in fašistične šikane. Te dni so pa šli kot rečeno v avstrijsko republiko k sv. Emi. Vse bi se prav dobro in krščansko izteklo, toda ob njihovi vrnitvi so tukajšnji obmejni organi spoznali, da naših pobožnjakov ni gnalo čez mejo le romarsko navdušenje in globoka, v teh pasjih dneih tako redka vernost. Sveta Ema jim je grehe odpustila in dala božje milosti. Romarji so se pa priporočili tudi raznim verižnikom in špekulantom, ki so jih založili s saharinom in — da jim bo krajši čas — jim stisnili še nekaj igralnih kart. Morda v nebesih tega nikomur ne vzamejo za zlo, zato so pa naše finančne oblasti drugačnega mnenja. Ko so romarji prišli na Jesenice, so jih preiskali in razbremenili. Katoličani morajo biti skromni ljudje, zato tudi prevelik blagoslov ni dober. Žegen, ki so ga našim romarjem dali razni verižniki, je bil pa sploh tak, da se ni prijel samo pobožnih duš in so ga morali zaviti marsikam, med drugim tudi v cerkveno bandero in nasuti v različne svete kipe. Menda je celo sam Jezusov kip služil za skrivališče saharina. O imenitni storiji bomo še kaj poročali, saj ni nezanimivo, kako se pobožnost včasih lahko zamenja s tihotapstvom, kakor tudi s kupčijo, ki tvori navadno ozadje vseh romanj.

Maribor.

»Priatelj Prirode«, Maribor. 10. 5. izlet na Vurberk. Odhod ob 7. uri jutraj. 11. 5. Odborova seja ob 20. uri, ob 19. uri seja voditeljev v društvenem lokalu Frankopanova cesta 1. 17. 5. Propagandni izlet na Urbana. Odhod ob 14. uri od Vodnikovega trga, vodi Stancer. 24. in 25. 5. Izlet k Plitvičkim jezerom. Odhod 23. 5. ob 17.20 uri z glavnega kolodvora. Prijave se sprejemajo vsak torek in petek v društvenem lokalu ob 20. uri Frankopanova cesta 1. — Vsi člani, ki so že dobili nove legitimacije za leto 1931, naj jih radi vidiranj pri direkciji državnih železnic oddajo v društvenem lokalu, Frankopanova cesta 1, vsak ponedeljek, torek in petek ob pol 19. uri.

Za zidavo zasilnih stanovanj bo najela mariborska mestna občina 1.000.000 dinarjev posojila.

Obesil se je v sodnih zaporih tukajšnjega okrožnega sodišča dne 5. t. m. mizar Josip Harry, ki je bil obsojen na dve leti zapora zaradi tatvine 30 dvokoles.

Samomor je izvršil v četrtek bivši nadsprevednik A. Koren v hiši Ob brodu 7. Koren je bil že par mesecev suspendiran od službe in je bila proti njemu uvedena preiskava. Obravnava proti Korenu bi se imela vršiti v petek pred tuk. sodiščem. Koren pa se je razprave očividno zbal in je šel prostovoljno v smrt.

Poskus samomora je izvršil dne 4. t. m. 21 letni pekovski pomočnik Š. A. Pognal si je dve krogli v pljuča. Ranjenega so prepeljali v bolnico.

S ponarejenimi ključi sta te dni odprla dva tatiča v Jurčičevi ulici izložbeno olčno trgovino Finci ter odnesla blago, ki se je nahajalo v izložbi. Policija ju je kmalu izsledila ter aretirala.

Cvetko Kristan:

Delavske strokovne organizacije za konzumno združništvo.

(Konec.)

Obstojajo velike in močne konzumne zadrughe, katerih delokrog se razširja po velikem ozemlju; imamo velika, od delavcev ustvarjena kolektivna podjetja, ki jih vodimo in upravljamo sami, ali

kljub temu stoji še tisoče mož in žena iz delovnih slojev izven okvira združne organizacije.

Mnogi podjetniki so spoznali pomen združne misli in ustanovili podjetniška konzumna društva, da odvrnejo delavstvo od prave poti, da ga navežejo še vse bolj na podjetje in mu tako znižajo plače in mezde. Na škodljivost teh podjetniških konzumnih društev smo pokazali že često in znova svarimo pred njimi.

Medtem ko izgublja delavec v podjetniških konzumnih društvih svojo gospodarsko svobodo in prostost, jo pridobi v konzumno-združnih podjetjih. Načelo zadrug je, nameščati v svojih podjetjih le strokovno organizirane delavce in nameščence, vzdrževati z njimi kolektivno dogovorjene sporazume ali jih celo izboljšati.

Često so bile zadrughe v gospodarskih bojih važna opora delavstva.

Radi tega smatramo za svojo dolžnost, opozoriti vse naše strokovne organizacije in njih članstvo na

velik gospodarski in socialni pomen konzumno-združne organizacije

in jih najtopleje naprositi, da posvetijo temu gibanju svojo pozornost in pažnjo s tem, da postanejo člani konzumnih zadrug in si nabavljajo vse potrebščine po konzumno-združni poti. S sodelovanjem strokovnih in združnih organizacij bomo mogli uspešno pospeševati naše napore za doseg gospodarske demokracije.

Če si z naročnino v zastanku, jo poravnaj takoj! Pomisli, da se morajo delavski listi vzdrževati izključno z lastnimi sredstvi. ---

Celje.

Izlet »Priatelj Prirode« se vrše sedaj vsako nedeljo. Preteklo nedeljo je napravila izlet večja skupina na Mrzlico, kjer smo se sešli s »Priateljem Prirode« iz Trbovelj in Hrastnika, večje število jih je pa bilo tudi iz Zagreba. Na vrhu smo imeli najlepše vreme. Nazajgrede, ko smo šli po poti Mrzlica—Šmohor—Liboje, nas je pa ujel dež, ki nas je pral do Celja. Sicer pa to nič ne de, bili smo vseeno najboljšje razpoloženi.

Izlet »Priatelj Prirode« dne 10. t. m. se bo vršil na Kozjek pri Zidanem mostu. Odhod z vlakom ob 7.15 uri jutraj. Zbirališče pred kolodvorom ob 7. uri. Vodnik Tkalcčič. — Druga skupina napravi izlet: Hudčev graben—Svetina—Celjska koča. Vodnik Guzej.

Občni zbor podružnice »Priatelj Prirode« se bo predvidoma vršil dne 7. junija. Na to nedeljo priredi izlet zagrebška podružnica »Priatelj Prirode« na Celjsko kočo in najbrž tudi vse bližnje podružnice. Goste bomo povabili, da se udeležijo dopoldne našega ustanovnega občnega zbora, po občnem zboru se pa izletnikom pridružimo tudi mi. Dosedaj smo zbrali okoli 20 članov. Novi člani se sprejemajo vsak ponedeljek med 7. in 8. uro zvečer v pisarni Delavske zbornice. Funkcionarji pripravljalnega odbora so naslednji: F. Svetek, predsednik, Guzej, tajnik in Tkalcčič st. blagajnik.

Canjarjeva družba je že dosedaj imela v Celju razmeroma precej lepo število članov. Krasne knjige, ki jih je dosedaj izdala, pa zaslužijo, da bi bil sleherni delavec in nameščencec njen član. Nove članove vpisuje poslovodja Konzumnega društva za Slovenijo s. Božič ter ostali zaupniki.

Hrastnik.

Zakaj vidiš pezdri v očesu svojega brata, bruna v svojem očesu pa ne vidiš? V številki »Jugoslovana« od srede meseca aprila se neznani dopisnik razburja radi tega, ker je pevski zbor naših steklarjev zapel pri pogrebu našega s. Veršnjaka med drugim tudi nemško nagrobnico. Ne vemo, da bi se bil še kdo, razen poročevalca v »Jugoslovanu«, nad tem spodtkal. Če bi bil poročevalec objektivni, bi bil moral tudi priznati, da je zbor »Svobode« II. pel tudi slovensko nagrobnico, potem bi se to čulo že malo drugače. Ne moremo nič za to, da so v Veršnjakov rodbini že pred 25. leti govorili samo nemško. Tako so nanesele prilike. Če bi raznim narodnjakom preiskali obisti, bi najbrž našli, da so pred prevratom igrali žalostno vlogo habsburških pri-ganjačev. Pokojni Veršnjak pa ni nikoli nikogar vprašal, kakšen jezik govoril, pripadal pa je svoj živ dan onemu delu našega delavskega gibanja, ki je že pred 25. leti, ob sramotanju tedanje »slovenske«, pa vendar vseskozi habsburške inteligence, formuliralo svoj jugoslovanski državni program. Danes je vsakemu lahko trkati se na svoja jugoslovanska prsa, to ni nobeno junaštvo in tudi ne dokaz kakšne narodne zavednosti. Gospodje bi pač bolje storili, če bi se ne spodtkali ob nemške nagrobnice, naj rajši primejo za ušesa voditelje tistih narodnih, prosvetnih društev, ki predvajajo v

Samo tako bo mogoče zgraditi še bolj močno združno gibanje kakor ga imamo že doslej, tako gibanje, ki bo v stanu, konzumenta še bolj ščititi, izkazovati mu še večje usluge in posegati v njegovem interesu še globlje in ostreje v gospodarske razmere naše države.

Bodite si torej svesti svojih lastnih interesov in pa nalog strokovnih organizacij: **Postanite člani konzumnih zadrug!**

Bodite dobri in zvesti člani! **Preskrbite si vse življenske potrebščine po združni poti!**

Takega mnenja, takih nazorov in takih pogledov na združno gibanje so delavci, zavedni delavci v bratski Češkoslovaški.

Tudi pri nas je že mnogo bolje kakor je bilo. Strokovne organizacije si ustanavljajo svoje lastne zadrughe, pospešujejo delavsko združništvo, skoro na slehernem sestanku ali pa zborovanju skušajo agitirati za združno gibanje. Ali to vse še ne zadošča!

Pokojni ustanovitelj in organizator delavskega združništva pri nas, Anton Kristan, je rekel često: Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal! Teh besed se držimo: pomagajmo si sami, postanimo člani zadrug, kupujmo v njih vse, kar potrebujemo in te zadrughe bodo postale naš Bog, ki nam bo pomagal v stiski in sili, glavno pa v boju za ustvaritev boljšega gospodarskega reda, boljših gospodarskih pogojev našega žitja:

Postanimo torej člani naših 61 delavskih zadrug!

Bodimo njih dobri in zvesti člani! **Nabavljajmo si vse življenske potrebščine v naših zadrugah, in:**

boljše nam bo, lepše solnce nam bo sijalo, srečnejši bomo in s tem bližje nebes.

Kulturni pregled.

Rabindranath Tagore, indijski pesnik in filozof, je dopolnil dne 6. maja 70. leto starosti.

»Vsakdo sam svojega zdravja kovač!« je naslov majhne propagandne brošurice, ki jo je izdala Zveza kulturnih društev koncem marca l. l. Knjižica ima namen zainteresirati podeželsko ljudstvo za vprašanje higijene. Služila bo vsem, ki se hočejo na tem polju udeleževati.

svojih kino-dvoranah 100 odstotne nemške zvočne filme, kateri so poleg vsega še prav očitno nemško-nacionalno pobarvani. Naj torej g. poročevalec najprej ozogisa to gospodo in potem pa tudi vse one rodoljube in hejslovane, ki hodijo k takim kino-predstavam. Šele potem naj se spravi nad nedolžno nemško nagrobnico, kakršno je zapelo delavsko pevsko društvo v počast spomina pokojnega s. Veršnjaka, ki se je v svojem življenju posluževal nemščine kot občevalnega jezika, ne da bi bil s tem hotel kogarkoli žaliti, še manj pa izživati.

»Žrtev črnega diamanta«. Zgodilo se je, da je šel zdrav in krepak mladenič, rudar Alojz Perker, star 24 let, doma iz Hrastnika, 29. aprila poslednjič na delo v rov in si oznojenega obraza služil težak kruh, ki ga je usodnega dne moral plačati s svojim življenjem. Okrog 7. ure zvečer je nameraval naložiti voziček premoga, v istem hipu pa je njegov tovariš zakričal: »Bežile! toda bilo je že prepozno — velika ploskev premoga se je odkrčila od stropa, porušila stojko (štempel), katera je bila mokra in izvanredno težka, mu tresčila na glavo, ter ga ubila. Takoj se je med tovariši v jami, kakor tudi po sajasti dolini razširila vest o tragičnem dogodku. Med rudarji se govorilo, da bi stojka pokojnika ne bila ubila, če bi ne bila tako težka. Bilo je 1. maja, na praznik dela, ko je lepo pomladansko solnce sijalo na črno množico, katera se je zbrala, da spremlja žrtev dela na zadnji poti. Tovariši rudarji z jamskimi svetilkami, podporno društvo v uniformah, dalje odposlanci Trb. prem. družbe so korakali v sprevodu. Rudarska godba je igrala žalne koračnice in zbor »Svobode« I je zapel pokojniku žalostinke ob odprtem grobu. Pred hišo in ob odprtem grobu je govoril katehet Žaler. Njegova izvajanja pa niso mogla prepričati rudarjev. Iz grl proletarcev je zazvenela žalostna pesem: »Za druge si se žrtvoval, dobiček drugim si koval...« Delavec je pesem ganila do srca. Kakor nam je znano, je podporno društvo rudarjev svojčas imelo izlet na Brezje z zastavo. Zakaj izgubivšega tovariša niste spremili z zastavo?

Rokopise pišite vedno le po eni strani in ne po obeh.

Guštanj.

Delavstvo ne mara zgage. So ljudje v naši tovarni, katerim ni ničesar po volji, napravi kar hočeš, vedno bodo imeli kaj kritizirati, samo da ustvarjajo zbrko. Tudi v tem važnem trenutku, ko gre vsemu delavstvu za kosček kruha, katerega nam hoče tovarna priškrniti za celih 12 odstotkov, se ti ljudje nikakor ne zavedajo resnosti položaja, ker bi sicer ne uganjali stvari, kakor jih. Vsled redukcij v tovarni ne trpi samo naše delavstvo, ampak ves trg, obrtniki in sploh vsi, ki so navezani na konzumenta-delavca. Nismo se še opomogli od udarca, ki smo ga dobili leta 1925, ko nam je podjetje znižalo plače za celih 20 do 30 odstot-

Naša hrana Kolinska cikorija!

Šoferska šola

Pričetek tečaja dne 6. maja 1931. Prospekti in pogoji se na zahtevo pošljejo. Poučuje gospod ing. Keršič osebno. Tečaj traja do končne položitve izpita. Cena tečaja 2.500 D.

Triumph-Avto-Magneto

Inž. Peter Keršič, Maribor
Franciškinska ulica 13.

Moč močne mišice, mirni žilci in ravnotežje v organizmu razvijajo v človeku ono samozavest in delavno voljo, ki ga usposablja za izredne napore današnjega načina živovanja. Izrabljene sile se morajo nadomestiti pri telesnih in duševnih naporih. Če nimate svoje ude pred počitkom s par kapljicami pristnega

„Diana“, franc. žganja

si zagotovite mirno in osvežujoče spanje, zbudili se boste jutraj odpočiti in boste opravljali lahko in brez utrujenosti svoje delo. Mnogi ulivajo v vodo za umivanje in kopanje par žlic „DIANA“ francoskega žganja, kar stori dobrodejen občutek.

Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in boljših trgovinah. Cena: Mala stekla. Din 10-., srednja Din 26-., velika Din 52-., Pazite in prepričajte se, da dobite „DIANA“, ker se ponareja!

NI POTREBA

skrbeti, kje si boste nabavili **obleke, čevlje, sandale, perilo, klobuke, ter vsakdanje potrebščine**, ker kupite iste po zelo solidnih cenah pri

JAKOB LAH, Maribor, Glavni trg 2.

Oglejte si izložbe in zalogo!

Najbolje si nabavite

za birmo ure, zlatnino in srebrnino pri

MULAVCU, urarju, v Mariboru, Kralja Petra trg (pri mostu). — Oglejte si kvaliteto in ceno.

Prvovrstne poslovodje

za trgovino mešanega blaga iščemo za okolico Maribora. Pogoj kavcija najmanj 15.000 Din in popolna strokovna sposobnost. Ponudbe pod „Kavcija“ na upravo lista.

perili topove najtežjega kalibra na naš Savez. Na tem sestanku se je celo govorilo o razpustu obratnih zaupnikov, o kaznovanju funkcionarjev SMRJ in razpustu Delavske zbornice. Z eno besedo, udeleženci tega zborovanja so morali imeti precejšnjo vročino, da se jim je v glavah tako zelo vrtelo. Kako bi sicer sploh mogli razpravljati o takih stvareh? Kakor tudi se peščice teh tudi strokovničarjev ne bojimo, tako dobro se zavedamo, da najmanjša zgača v tem trenutku lahko pokvari vse, kar bi naš Savez s složnim sodelovanjem vsega delavstva lahko dosegel. Delavstvo naj si torej dobro zapomni vse one, ki bi v tem trenutku skušali razbijati enotnost in delati na svojo pest, proti volji večine.

Senovo.

Delavski oder Senovo vprizori v nedeljo, dne 17. maja t. l., ob 4. uri popoldne v šolski dvorani na Senovem ljudsko igro v 4 dejanjih »Pri-sega o polnoči«. Režiser s. Baraga; kapelnik (Delavske godbe) s. Kralj. K obilni udeležbi vabi Odbor.

Meh za smeh.

Katehet: »Kako so se imenovali sveti trije kralji?«
Matiček: »Kaspar, Melhior, Boltežar.«
Katehet: »Pa kateri od teh treh je bil zamorec?«
Pepček: »Tisti, ta črn.«

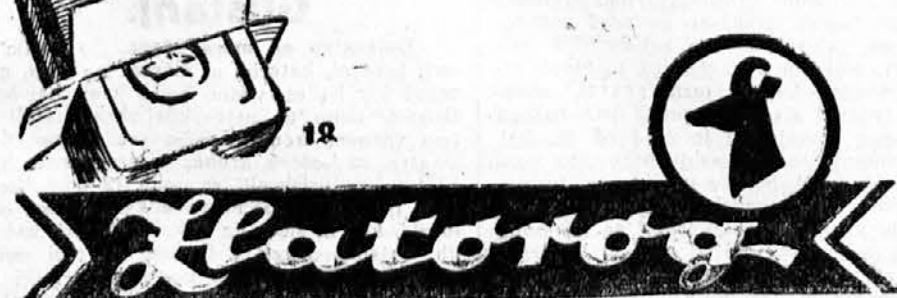
»et let je Zlatica že poročena, je ljubezniva, srečna mlada žena. Nekoč na skrbni možek lo vprašala, če novega perila potrebuje.

»Nikar ne!« — pravi Zlatica smehljaje — »prihranila denarce sem igrala — in milo Zlatorog bo poskrbelo, da bo perilo dolga leta belo...«

O! zlata Zlatica — glas vre okrog: nad vse je terpentinsko milo Zlatorog!

(Nadaljevanje sledi.)

Tivar obleke

Lastna izdelava blaga in podloge nam omogočuje nuditi

TIVAR OBLEKE

za gospode, dečke in otroke najboljše kakovosti po najnižjih cenah!

CENA OBLEK ZA GOSPODE	Din 240— do 750—;
ZA DEČKE:	Din 200— do 330—;
GAMBETA OD 11 DO 14 LET:	Din 210— do 270—;
MORNARSKA OBLEKA OD 3 DO 10 LET:	Din 130— do 150—;
OBLEKA ZA OTROKE OD 3 DO 10 LET.	Din 110— do 270—;
RAGLAN:	Din 650—;
HLAČE:	Din 90— do 180—.

Obiščite naše prodajalce v Mariboru:

Jakob Lah, Glavni trg 2

in Veletrgovina

H. J. Turad, Aleksandrova č. 7

pa se boste uverili o resničnosti naših navedb, Prost ogled, ne da bi se sililo k nakupu!

Pazite na zaščitni znak in tvorniško ceno:

Pazite se vred ponaredbami!

Vrsta
Tek. štev.
Prodajna cena Din Prodajna cena 50
Pazite na gornjo ceno